

PRIMJEDBE NA ZAKON O IZGRADNJI OBJEKATA I UREĐENJU PROSTORA – Strukovna komora mašinskih inženjera

- 1. Primjedbe koje se odnose na uslove koja trebaju da ispunjavaju privredna društva za izradu projektne dokumentacije, reviziju projektne dokumentacije, građenje objekta i stručni nadzor nad građenjem objekta – članovi zakona 157,159, 161 i 163**

Napomena: Predložene dopune ovih članova su dodate podebljanim i podvučenim riječima

Izrada projektne dokumentacije

Član 157

Projektnu dokumentaciju može izrađivati privredno društvo koje ima najmanje jednog zaposlenog ovlašćenog projektanta, **sa punim radnim vremenom u trajanju od 40 časova nedjeljno.**

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana, dužno je da projektnu dokumentaciju izrađuje u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima, odnosno separatom planskog dokumenta, ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovoga zakona i posebnim propisima, te pravilima struke u pogledu pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom.

Za izradu pojedinih djelova projektne dokumentacije iz člana 94 ovog zakona privredno društvo iz stava 1 ovog člana zaključuje ugovor sa drugim privrednim društvom koji ima zaposlenog ovlašćenog projektanta, sa punim radnim vremenom u trajanju od 40 časova nedjeljno.

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana, dužno je da imenuje ovlašćenog projektanta koji rukovodi izradom cjelokupne projektne dokumentacije i ovlašćene projektante za svaku fazu projektne dokumentacije **iz člana 94 ovog zakona.**

Revizija projektne dokumentacije

Član 159

Privredno društvo koje obavlja djelatnost revizije projektne dokumentacije mora imati najmanje jednog zaposlenog revidenta projektne dokumentacije, **sa punim radnim vremenom u trajanju od 40 časova nedjeljno.**

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana, dužno je da izvrši provjeru usklađenosti projektne dokumentacije sa urbanističko-tehničkim uslovima, odnosno separatom planskog dokumenta, ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovoga zakona i posebnim propisima.

Za izradu pojedinih djelova revizije projektne dokumentacije iz člana 94 ovog zakona privredno društvo iz stava 1 ovog člana zaključuje ugovor sa drugim privrednim društvom koji ima zaposlenog revidenta projektne dokumentacije, sa punim radnim vremenom u trajanju od 40 časova nedjeljno.

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana, dužno je da imenuje revidenta koji rukovodi revizijom cjelokupne projektne dokumentacije i revidente za svaki posebni dio projektne dokumentacije **iz člana 94 ovog zakona.**

Građenje objekta

Član 161

Privredno društvo koje obavlja djelatnost građenja objekta mora imati najmanje jednog zaposlenog ovlašćenog inženjera, **sa punim radnim vremenom u trajanju od 40 časova nedjeljno.**

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana dužno je da izvodi radove u skladu sa građevinskom dozvolom i projektnom dokumentacijom na osnovu koje je izdata građevinska dozvola, zakonom i drugim propisima, kao i pravilima struke koja nijesu uređena ovim zakonom.

Za izvođenje pojedinih radova na građenju objekta iz člana 121 ovog zakona, privredno društvo iz stava 1 ovog člana zaključuje ugovor sa drugim privrednim društvom koji ima zaposlenog ovlašćenog inženjera, sa punim radnim vremenom u trajanju od 40 časova nedjeljno.

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana dužno je da odredi ovlašćenog inženjera koji rukovodi građenjem objekta u cjelini i ovlašćene inženjere za radove iz člana 121 ovog zakona.

Ukoliko u građenju objekta učestvuju dva ili više izvođača radova, investitor određuje jednog od izvođača radova koji je odgovoran za međusobno usklađivanje radova i koji imenuje ovlašćenog inženjera koji rukovodi građenjem objekta u cjelini.

Stručni nadzor nad građenjem objekta

Član 163

Privredno društvo koje obavlja djelatnost stručnog nadzora nad građenjem objekta mora imati najmanje jednog zaposlenog stručnog nadzornika, **sa punim radnim vremenom u trajanju od 40 časova nedjeljno.**

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana dužno je da vrši stručni nadzor u skladu sa građevinskom dozvolom i projektnom dokumentacijom na osnovu koje je izdata građevinska dozvola i članom 127 stav 4 ovog zakona.

Za vršenje stručnog nadzora za pojedine radove na građenju objekta iz člana 121 ovog zakona, privredno društvo iz stava 1 ovog člana zaključuje ugovor sa drugim privrednim društvom koji ima zaposlenog stručnog nadzornika, sa punim radnim vremenom u trajanju od 40 časova nedjeljno.

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana dužno je da imenuje stručnog nadzornika koji rukovodi stručnim nadzorom nad građenjem cjelokupnog objekta i stručne nadzornike za radove iz člana 121 ovog zakona.

Obrazloženje: Smatramo da su predložena zakonska rješenja u ovim članovima nepotpuna, ne određuju jednoznačno uslove za obavljanje ovih djelatnosti, što omogućava „kreativno“ tumačenje Zakona kao što je slučaj sa važećim Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata. Naime, sada imamo slučaj da pojedina privredna društva koja nemaju zaposlene ovlašćene inženjere posjeduju Licencu za projektovanje i Licencu za građenje objekata na osnovu „radnog angažovanja“ ovlašćenih inženjera koji su zaposleni u drugom privrednom društvu ili u javnim ustanovama (postavlja se pitanje legalnosti ovih ugovora – radnih angažmana). Ovim se stvara nelojalna konkurencija privrednim društvima koji imaju zaposlene ovlašćene inženjere sa punim radnim vremenom.

Kako su privredna društva nosioci aktivnosti u izgradnji objekata (izrada projektne dokumentacije, revizija projektne dokumentacije, građenje objekata, stručni nadzor), i važećim zakonskim rješenjem Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata došlo do

formiranja desetina novih privrednih društava iz ove oblasti, Strukovna komora mašinskih inženjera, u cilju zaštite interesa svojih članova, ostalih članova IKCG i javnog interesa, insistira na dopuni ovih članova Zakona. Predložene dopune su u potpunosti usaglašene sa Zakonom o radu, tipskim ugovorima o radu i JPR obrascem koji poslodavci podnose kod Poreske uprave Crne Gore - Jedinствена prijava za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika.

Dopunom ovih članova Zakona štiti se i javni interes kroz osnivanje i razvoj novih privrednih društava iz ove oblasti, povećane budžetske prihode kroz naplatu poreza i doprinosa odnosno smanjenje sive ekonomije, tako da su ovi predlozi i u interesu zakonodavca. Ovakvim zakonskim rješenjem se, takođe, postiže i načelo jednakih početnih uslova za sve učesnike u izgradnji objekata i stvaranja lojalne konkurencije u ovoj oblasti.

2. Primjedbe koje se odnose na članove 94. i 121. Nacrta Zakona

U Članu 94. - (Vrste projektne dokumentacije) stoji: 4) termotehnički i mašinski a treba da stoji: **4) mašinski ili 4) mašinski (postrojenja, uređaji, instalacije i konstrukcije).**

U Članu 121. (Vrste radova na građenju objekta) stoji: radovi na postavljanju i ugradnji termotehničkih instalacija i opreme; **a treba da stoji: radovi na postavljanju i ugradnji mašinskih postrojenja, uređaja, instalacija i konstrukcija.**

Obrazloženje: Termotehničke instalacije su samo jedan dio mašinskih instalacija koje se mogu pojaviti u oblasti izgradnje objekata, tako da smatramo da ih ne treba posebno isticati tj. posebno nabrajati pojedine vrste projekata iz oblasti mašinstva.

3. Primjedbe koje se odnose na Član 6. Nacrta Zakona

U Nacrtu novog Zakona u dijelu gdje se govori o Inženjerskim objektima (član 6 – Značenje izraza, inženjerski objekat) treba dopuniti, odnosno pojasniti pojam **inženjerske konstrukcije**, tako što će se upisati **inženjerske konstrukcije iz svih oblasti koje pokrivaju inženjerske struke** ili neko slično pojašnjenje.

Takođe, na strani 7 u stavu o održavanju objekata na kraju stoji i **ostalih objekata**, a po našem mišljenju trebalo bi da stoji i **ostalih inženjerskih objekata**.

Teško bilo ko može dokazati da građevinske dizalice, portalni kranovi, lučka pretovratna sredstva, stacionarne linije za tehničke preglede motornih vozila, asfaltne baze, fabrike betona, stacionarne i plovne bušćeće platforme i slično nijesu objekti, i to objekti mnogo složenije strukture u odnosu na građevinske objekte. Takođe inženjerski objekti su i svi drugi proizvodi nastali kao rezultat inženjerskog stvaralaštva - motorno vozilo, mobilni telefon, računar i slično.

U prilogu ovog dopisa Vam dostavljamo dva dokumenta:

1. Odluka o vrsti strojarskih projekata koju je donio Upravni odbor Hrvatske komore inženjera strojarstva;
2. Vrste licenci odgovornog projektanta za diplomiranog inženjera mašinstva sa opisom djelatnosti - listom mašinskih projekata, Inženjerska komora Srbije.

Iz tih materijal se jasno vidi da je prepoznatljivost mašinske struke u ovim Komorama znatno izraženija nego kod nas. Mislim da navedene materijale treba koristiti kao dokaz da

je neophodno da Zakon ravnopravno tretira sve inženjerske struke i sve vidove inženjerske djelatnosti, a ne kako je to do sada tumačeno samo onaj dio koji se odnosi na uređenje prostora i izgradnju objekata, pri tom podrazumijevajući da se radi samo o građevinskim objektima. Vidimo da to nije slučaj ni kod Inženjerske Komore Srbije i Inženjerske Komore Hrvatske. Ovi materijali mogu poslužiti za dopunu stava **inženjerski objekat** člana 6 Nacrta Zakona, tako što bi se inženjerski objekti mogli klasifikovati nezavisno po pojedinim strukama (arhitektura, građevina, elektro struka, mašinstvo).

Dakle, potrebno je značajno drugačije shvatanje pojma **objekat**, a samim tim i institucije Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata i Inženjerske Komore Crne Gore.

Podgorica, 21.12.2015. godine

za Izvršni odbor Strukovne komore mašinskih inženjera
Vuk Janković, dipl.ing.maš.

